

מלאכת שומים

יו"ל ע"י ועד מפקחי סת"ם ותשמישי קדושה שע"י העדה החרדית, ירושלים

4

דבר המערכת

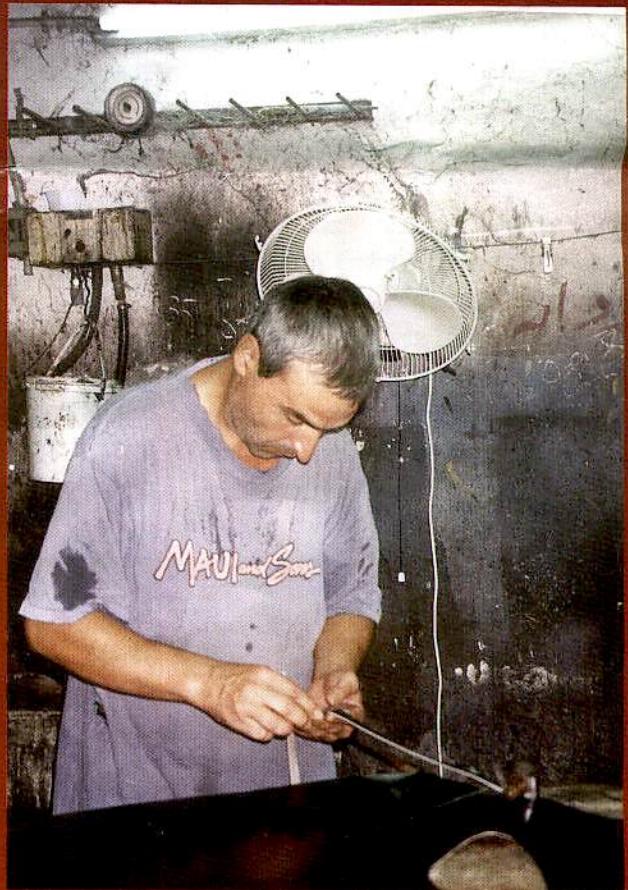
יראי ד' למודים היטב שלא להכניס שום מאכל אל פיהם, אלא-אם-כן יודעים שהוכן בהשגחה והכשר מהודר. ולא דבר ריק הוא, מאכלות אסורות מטמטמות את הלב. בפרט בדורנו אנו, כאשר בניגוד להעבר כיום כל מין מזון, ולו יהא הפשוט ביותר, כגון: לחם, מורכב הוא מעשרות חומרי-גלם בעייתיים מאד מבחינת כשרותם.

השאלה הנשאלת היא, האם הציבור החרד הזה חש באותה מידה גם את חובת הזהירות כשהדבר נוגע לתשמישי קדושה. האם אין הציבור הרחב יודע שגם בהם קיים הדין שעליהם להיות 'מן המותר בפוך' וגם הם, ובפרט רצועות תפילין, נעשים כיום בעזרת תערובת רחבה של עשרות חומרים שונים.

אדרבה, בתשמישי קדושה ישנו עוד פן ופרט נוסף שדוקא משום כך חומרתו עולה על מוצרי מזון, והוא: כי בתעשיית המזון אין דין של "עשיה לשמה". שמה חייבת ההשגחה רק להיות על כשרות הדבר. לא כן בתשמישי קדושה, הם צריכים להיעשות 'לשמה' במלוא המובן, ודינים רבים קשורים בחובת ה'לשמה' ובאמירת ה'לשמה'. ובניגוד למוצרי מאכל שבהם יש עדיין אחרי כן אפשרות לבדוק את החומרים במעבדות מזון, הרי בשאלת לשמה בתשמישי קדושה אין כל אפשרות כזאת, כמובן. לעולם לא נוכל לדעת מה היתה כוונת עושיהם בעת עשייתם. והרי כל אדם ירא שמים רוצה בכל לבו שתשמישי הקדושה שלו יעשו ע"י יהודים יראי שמים הבקיאים היטב בהלכות עשייתם.

בעלון שלפנינו נפתח צוהר קטן מסביב לנושא זה. ידע הציבור את אשר מתרחש בתעשיית רצועות של תפילין, וכמה מכשולות ושאלות מסובכות עלולים לצמוח כאשר אין עליהם השגחה.

זהירות! שטח הפקר

כך נראה המצב הפרוץ כאשר אין השגחה קפדנית מעסיקים גויים בעיבוד עור הרצועות.

בתמונה: פועל גוי בשלב האחרון: חיתוך העור לרצועות תפילין, במפעל ללא השגחה.

עצמות התפילין

זצ"ל (קובץ אגרות, ח"ב מכתב קלד), בו הוא מספר לו על הקושיים הרבים שהיו מנת חלקו בדרכו להשיג רצועות כשרים כדת וכדין, ומה מרובה היתה שמחתו כשסוף סוף מצא מענה למבוקשו, וכה הם דבריו שם: "שמח אני לבשרכם כי עלתה בידי למצוא מי שהתרצה לתת לי האפשרות לעבד עור הרצועות כפי חפצנו, היינו לעשות בעצמי את כל העבודות עד לגמרו, והטלתי בעצמי בשריה ראשונה באמירת פה

חבית לעיבוד עורות לרצועות עבודת יד

לשם רצועות של תפילין". כנראה מתוך המכתב ששני צדיקי עולם אלו יגעו ארוכות להשיג רצועות ללא פקפוק בכשרותן. בהמשך מכתבו הנ"ל מספר הוא כי לא הסתפק בזה אלא גם העביר העורות מבור לבור בכמה שלבי עיבוד.

ואם בשנים ההם, כשייצור העורות היה נפוץ למדי אצל יצרני עור זעירים, כה קשה היה הדבר. על אחת כמה וכמה בזמנינו

התפילין, והציבור הרחב אפילו לא היה מודע לכך, לכן הנהיג שינויים בכל אופן עשייתם.

הבעיה הזאת גדולה שבעתים, כי אחרי גמר עבודת הרצועות שוב אי אפשר בשום אופן להכיר עליהם אם נעשו כדין או לאו, שהרי גם רצועות פסולים נראים בדיוק כמו המהודרים ביותר. והם אמנם נמכרים בתור 'כשרים ומהודרים', והיהודי התמים והחרד לקיום המצוות אשר שילם במיטב כספו עבור חפצו ברצועות מהודרים, נכשל בלא יודעין יום יום בהנחת תפילין שלא כפי שהוא העלה על דעתו.

נשתמרה איגרת מגאון ישראל והדרו, החזון איש זצ"ל שכתבה אל רעו וידידו הגאון הגדול ציס"ע הגרי"ז מבריסק

רבתינו הבר"ץ בביקור במפעל לייצור רצועות

שכר שאמר אברהם אבינו אם מחוט ועד שרוך נעל, זכו בניו לשתי מצות – לחוט של תכלת ורצועה של תפילין" (חולין פט ע"א). במאמר זה הטעימו חכמינו ז"ל את השכר לאברהם אבינו על "רצועות התפילין" דייקא מדה כנגד מדה, ומאחר שידוע שכל דברי חכמי הגמרא מכוונים בדקדוק נמרץ, הדבר מורה בעליל את החשיבות והייחוד שב"רצועות תפילין", שאינם אמצעי בלבד לאחוז בהם את התפילין הקדושים.

אלא הם הינם חלק גדול מאד במעלה בלתי נפרד ממצוות התפילין.

עפ"י ההלכה, חובת עיבוד עור הרצועות לשמה היא אף חמורה יותר מחובת עיבוד הבתים עצמם לשמה. שכן בבתי התפילין יש מהראשונים הסוברים שאין צריכים עיבוד לשמה, ונחלקו הפוסקים אם בדיעבד כשלא נעשו לשמה כשרים הם או פסולים. אבל ברצועות התפילין, גמרא מפורשת היא וכל הפוסקים שוים בדיעה שהם חייבים עיבוד לשמה ובלעדי זאת אינם כשרים פשוטו כמשמעו.

למרות שלההמון שאינו מתמצא כל כך בתהליך עשיית הרצועות נראה להם כאילו תהליכי עשיית הרצועות עפ"י ההלכה אינו כרוכים במאמצים יוצאי דופן – לא כן הוא. ידוע שכשהגיע מרן פוסק הדור בעל מנחת יצחק זצ"ל מחו"ל ירושלימה, והחל להתעמק ולהתעניין בצרכי הציבור, השתומם על מה שלא פילל לראות בירושלים, כשראה איך עושים את רצועות

להשיג בחוצאת ש"י
רח' מלכי ישראל 8 ירושלים

כתובות ושטרות הנאים מהודרים

ערוכים ומסודרים לפי הנחיותיהם והוראותיהם של רבותינו בדי"ץ 'העדה החרדית' שליטי"א

מהנעשה והגשמע

יצרני הקלף לסת"ם בהכשר הבד"ץ מדווחים לאחרונה על גידול ניכר בביקוש לקלף המהודר הזה.

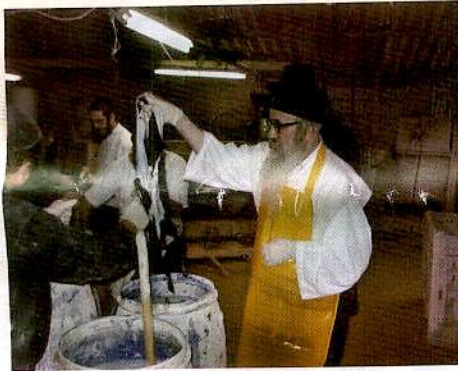
בעת ייצור בהשגחת הבר"צ בו כל שלבי העיבוד נעשים ביד ע"י פועלים יראי שמים, בדק היטב את כל סדרי העבודה, למן הבאת העורות הקפואים למפעל בלא שנעשה בהם עיבוד כלשהו לפני כן, ועד לגמר כל עשיית הקלף.

ועל הנוחיות של כתיבה על הקלף הזה. שוב הוכח כי כשרות ואיכות מצויינת יכולים ללכת שלובי-יד כאשר משקיעים מאמצים על כך.

מזן הגאב"ד דעיה"ק ירושלים שליט"א בכיקורו במפעל עיבוד הקלף בעיר בית שמש,

הגידול בביקוש נובע בעיקר משתי סיבות: האחת – גברה המודעות בקרב ציבור המדקדקים במצוות, לקלף שכולו 'עבודת יד' מהחל ועד כלה, ובכל דקדוקי ההלכה, בלי הזדקקות ל'היתרים' הנפוצים לצערנו בשוק הרחב. והשניה – עדות סופרים מומחים על האיכות הגבוהה של הקלף שבהשגחת הבר"צ

בתמונה מימין: מזן הגאב"ד שליט"א בעת הביקור במפעל. בתמונה האמצעית והשמאלית: כ"ק האדמו"רים מתולדות אהרן ופודיסוב שליט"א ברגעי התרגשות יוצאים-מן-הכלל בדחילו ורחימו, במפעל הקלף בהשגחת הבר"צ, עת עסקו בעצמם בעיבוד לשמה של הקלף המיועד לסת"ם עבורם.

קלף בק

ייצור קלף משובח ומהודר לסת"ם ע"י אברכים יר"ש

יצור מיוחד קלף עבודת יד

בהשגחת הבר"צ

בני ברק - אלישע 16 טל: 03-5786981
 אשדוד - הורקנס 19 טל: 057-3178198
 ביתר - אכיעזר המודע' 15 טל: 052-7612188
 בית שמש - שבת אחת 27 טל: 02-9915970
 ברנבליד - יהודה הנשיא 24 טל: 057-3111016

אלקנה 10 שכון חב"ד ירושלים טל: 02-5370634

ניתן להשיג אצלנו קלף

עבודת יד
 לסית מגילות
 פרשיות מזוזות

ייצור מיוחד

כל הגדלים
 כל הסוגים
 שרות מעולה

מצוין לכתיבה ומתאים לפתיקה מחירים עממים ונוחים

קלף קסת

קינסברג עבודת יד

חנניות המפעל: רח' עלי הכהן 45 בכניסה פתוח ימים א-ה מ 17:00 עד 20:00

קס"ת תשמישי קדושה רח' בעל התניא 3 מא"ש בשער האמצעי

סוכנות ראשית 057-3136844

קלף נופרסטק
 בית שמש

קלף מהודר ומשובח • עבודת יד

- ספרי תורה
- תפילין
- מזוזות
- מגילות

בהשגחת הבר"צ

מעולה לכתיבה שרות מיוחד

להזמנות
 0573192456 0573122084 0573199571

ועד מפקחי סת"ם ותשמישי קדושה
 שני"י בד"צ העדה החרדית ירושלים

המשרד לפיקוח עניני סת"ם
 בניני זופניק קומה ב'
 קבלת קהל בימים א-ה בין השעות 1-2 בצהריים
 טלפון 02-6242829

לקבלת "כתב קבלה" מהבר"צ
 ניתן להירשם ולקבל טפסים במשרד 'ועד מפקחי סת"ם' ותשמישי קדושה

נתן להשיג קונטרס "משאת בנימין"
 שאלות לחזרה ושינון בהלכות סת"ם כהכנה לקבלת "כתב קבלה" במשרד ה'ועד' בשעות הפתיחה

בית הוראה לענייני סת"ם
 בבנייני זופניק ק"ב
 בימים ב' ג' ד' בין השעות 2 - 1 בצהריים ע"י הרה"ג רבי נפתלי הירצקא פרנקל שליט"א

לע"נ הרה"צ ר' יעקב אשר בהרה"צ ר' נתנאל זצ"ל נלב"ע כ"ג שבט

כשכל תעשיית העור בכללותה הפכה לטכנולוגיה מודרנית ובמפעלי תעשייה ענקיים, עד שנשתתרו רק מתי מספר של יצרני עור בארה"ק, וכאמור אין אלו דוקא שומרי תורה. הבעיות הצצות ועולות בייצור העורות הינם על כל צעד ושעל, ודרושה על כן יגיעת בשר עילאית להבטיח שכל הייצור יהיה כשר ובכוונה ואמירה לשמה. ולפיכך ראינו בזה צורך לתאר בקצרה על קצה המזלג את התהליך המייגע והארוך וכל הסייגים הרבים הקשורים במהלך עשייתן לשם מצות תפילין.

תהליך ייצור רצועות

עיבוד עור הרצועות נעשה שלבים שלבים. אחרי השריית העורות במים מוכנסים הם לסיר עם חומר כימי להשרת השיער, הורדת שאריות השיער והבשר, פונים אל העיבוד ע"י השריית העורות בסיד. אך אין די בהשרייתן בלבד, כי כדי שהסיד יחדור היטב פנימה אל העור חובה לגלגל ולסובב כל הזמן את העורות בהיותם תוך הסיד. שלב זה נקרא בשפת עושי הרצועות בשם "עיבוד מתוק" (עיבוד זה גם נעשה בקלף ובבתי התפילין). שלבים אלה מצריכים כמובן עשייה לשמה ע"י ישראל.

בעבר נעשה העיבוד בסיד בתוך בורות השרייה, כאשר העבירו אותם מבור אחד למשנהו כדי שייקלטו היטב את ההשרייה בכל צדדיהן, לא קל היה הטיפול הזה בהעורות לפנותם ממקום למקום. – בזמנינו אין משתמשים בכורות, אלא בחביות גדולות הנעות ומסתובבות על צירים כרוגמת מכונת כביסה. מובן שבעורות לצרכי חול נעות

החביות בסיבוב בעזרת מנוע חשמלי כדי לחסוך במאמץ הפיזי הקשה. אך בעיבוד רצועות לשם מצות תפילין בהם אין אנו חפצים להשתמש בסיבוב מנוע חשמלי, כי גם עצם מלאכת הסיבוב היא חלק מתוך העיבוד לשמה, מצריכים לבצע את סיבוב החביות באופן ידני. שלב גילגול החביות

ביד מצריך עמל מפרך של שעות ארוכות עד שהסיד והחומרים השונים יחדרו היטב לעורות.

פרט חשוב אחר הוא, שבתוך החביות מותקנים פקקים בולטים בדופניהם, הגורמים שהעורות לא יתקפלו בתוך המים.

מסתובבת ע"י מנוע החשמלי, הכל נעשה מאליו וצריכים להסתמך שחובת ה'לשמה' נוצר בהכנסה הראשונה, ומשם ואילך המכונה היא ש"מכוונת" את הכוונה לשם מצות רצועות תפילין. לא כן כשכל הסיבוב נעשה בעמל יד.

כדי שעורות הרצועות יעמדו במתכונתם וחוזקם הרבה שנים, וגם שלא יתקלקלו וייפסדו ע"י הרטבתם במים וכדו', עוברים העורות שלבי ייצור נוספים שגם בהם דרושה מומחיות ונאמנות בעשייה ביד לשמה. כגון הפעולה הנקראת "בייץ", והיא – הפרדת הסיד מהעורות ע"י השרייתם בחומרים שונים. אחרי כן באה פעולה שמכנים אותה "פיקל", והיא, ויסות חומציות העורות בכדי שחומר ה'כרום' הבא אחרי איזון החומציות הרצויה, ואשר תפקידו הוא לחיזוק העור, יוכל להיקלט היטב בין סיבי העור. תפקיד ה'כרום' הוא לחזק את סיבי העור ולהפכם לחזקים יותר, ועם זאת גמישים למען יעמדו שנים רבים בתוקפם. פעולת החרדת הכרום לכדה מצריכה שמונה (!) שעות סיבוב ביד, כיון שגם הם הינם חלק מהעיבוד הדרוש "לשמה".

לאחר החרדת ה'כרום' מחלקים את העור לשנים ואנו משתמשים רק בחלק העליון. כאן מתחילה פעולה הקרויה "נאכגרעבונג" [=עיבוד שני], שבה מחדירים לעורות עפצים ושמינים מסויימים, אף הוא במטרה למלאות אותו ועם זאת לרככו ולחזקו ע"י כך.

מכיון שרצון ציבור יראי ה' הוא לקבל רצועות כשרות ללא פקוק כלשהו מצד ההלכה, ולבלי הזדקקות להיתרים וקולות למיניהם, הוראת רבותינו הבר"ץ היא, שכל פעולות העיבוד בכל השלבים וסיבוב החביות תיעשה אך ורק ע"י יהודים יראי ה' בעשייה לשמה ואמירת לשמה.

מדוע נפוץ בשוק רצועות במחיר זול יותר

... הוא פקח זוג עינים בוהות בפני המוכר העומד מולו ופשט את שתי ידיו בתמהון, כאילו אינו מסוגל להאמין למשמע אזניו. האם באמת קלט נכון או שמשוה לקוי בשמיעתו? שתי מלים הוא היה מסוגל להוציא מפיו באותו רגע: "האמנם כך?!"

היה זה כאשר יהודי נכנס לאחת החנויות הירושלמיות המוכרות תשישי קדושה וסת"ם וביקש זוג רצועות חדשות לתפילין. המוכר בעל ארשת פנים רצינית אבל עם סבר פנים יפות, הוציא מהמגירה 3 סוגים של רצועות וסיווג אותן: רגילות, מהודרות, ו... מהודרות ביותר. הוא התבונן בהם ולא יכל לקלוט הבדל ביניהם באיכות ובברק השחור שעליהם. ואילו המחיר? כאן נכונה לו הפתעה לא קטנה. מסתבר שה"מהודרות ביותר", גם מחירן היה 'מהודר ביותר', כמעט כפול מהסוג הרגיל. ואז למרבה פליאתו הפליט את המלים דלעיל: "האמנם כך?!"

לא נותרה ברירה למוכר אלא להסביר לו קצרות: הנך קונה כאן דבר שתשתמש בו הרבה שנים, ואם ברצונך לקיים המצוה בהידור הראוי, עליך להבין שרצועות תפילין שהינם מהודרים לכל השיטות והדיעות, ולא משהו שייצורו נעזר במנוע חשמלי, הריהו כרוך בעמל יד מפרך של יממות שלמות, בדקדוק רב על החומרים, בפיקוח רבני, כל אלה מכפילים את עלות ההוצאות, ומה תימה כי את הרצועות הפשוטות יותר ניתן להשיג במחיר זול יותר?!

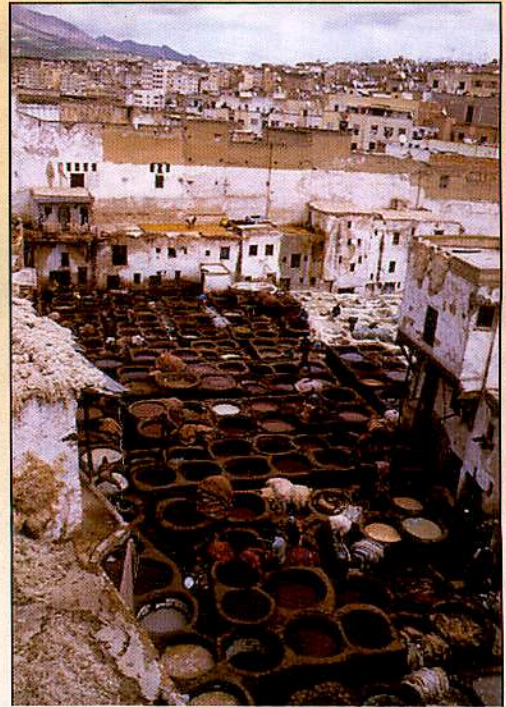

פקקים אלה תופסים במעט את העורות כשהחבית עולה בסיבובה, ונופלים חזרה למטה לתוך מי העיבוד כשהחבית יורדת. בין הפוסקים יש דיון האם זו מהווה יציאת העור מהמים והכנסה חזרה לעיבוד המצריך שוב עשייה 'לשמה'. כשהחבית

עיבוד בבורות בעיר "פאס" שבמרוקו שנשתמר עד היום כבימי קדם

עיבוד בבורות בעיר "פאס" שבמרוקו שנשתמר עד היום כבימי קדם

יד' מהדרת לכל השיטות, הצביעה חייבת להיעשות ידנית ללא עזרת מכונה. שלישית – כפי הכרעת רבותינו, צבע הנוזל מאליו מהמברשת על העור איננו נחשב צביעה לשמה, מכיון שנפל מאליו, גם אם יש עדיין צורך במריחתו להחליקו. לכן אחרי

ועד מפקחי סת"ם אשר הוקם מטעם רבותינו הבד"ץ דהעדה החרדית ירושלים, נטל על עצמו את המשימה הקשה, לעקוב אחרי כל ייצור רצועות לתפילין. לפקח אישית על כל מהלכי הייצור שיהיו אכן עבודת יד ממש כשרים למהדרין מן המהדרין ללא שאלות והיתרים. עפ"י הפוננת רבותינו שליט"א אשר מבקרים בעצמם כפעם בפעם באופן אישי בבתי ייצור הרצועות ונותנים את הוראותיהם שהכל יהיה מוסכם עפ"י כל הדיעות למהדרין.

צביעת הרצועות לשמה

רצועות שחורות הם 'הלכה למשה מסיני'. כאשר הרצועות נצבעו שלא לשמה, פסולות הן אפילו בדיעבד. ממילא גם מלאכת הצביעה כמו מלאכת עיבוד

העורות, מצריכה פיקוח הדוק והשגחה צמודה בעת הצביעה.

לכאורה אין לך דבר קל מלצבוע עור, ואם כן מה הרעש בזה. אבל לא כן הוא. ראשית – כאמור הצבע אין לו להיות מדברים טמאים שאינם 'מן המותר בפוך', ולשם כך יש לבדוק כל החומרים המוכנסים בצבע. שנית – כדי שהתפילין יהיו עבודת

"מן המותר בפוך"

בנוסף להקפדות על מצוות 'לשמה' מהחל ועד כלה, ישנו נושא שני, שגם עליו יש צורך בהשגחה קפדנית. והוא, שכל החומרים שבהם מעבדים וצובעים את הרצועות יהיו כשרים למען יהא זאת 'מן המותר בפוך' ללא פקפוק. השמנים המוחדרים אל העור בשלב העיבוד, וכמוהם חומרי הצבע לא תמיד הינם כשרים, ובחומרי העיבוד וגם בצבע יש המון מרכיבים. דיינו אם נציין שבמסגרת הפיקוח על חומרי העיבוד והצבע אצל יצרני הרצועות השונים, נבדקו ע"י המפקחים מטעם הבד"ץ למעלה מ-70 ! חומרים.

מן הראב"ד שליט"א בבדיקת העור לפני תחילת העיבוד

כיון שרצון ציבור יראי ה' הוא

לקבל רצועות כשרות ללא

פקפוק כלשהו מצד ההלכה,

ולבלי הזדקקות להיתרים וקולות

למיניהם, הוראת רבותינו הבד"ץ

היא, שכל פעולות העיבוד בכל

השלבים וסיכוב החביות תיעשנה

אך ורק ע"י יהודים יראי ה'

בעשייה לשמה ואמירת לשמה.

שכבר נבחר הצבע הכשר לכל הדיעות, עדיין חייבת הצביעה להיעשות על-ידי פועלים יראי שמים תוך נקיטת זהירות רבה בכל עת הצביעה, ועליהם עומד משגיח כל הזמן לפקח שלא תצא מכשול מתחת ידי הפועלים. זאת עבודה מיומנת ורבת אחריות שלפעמים מסתיימת עקב הדקדוק הרב בהפסד גליל עור שלם, ולא יהיה זה מיותר לציין שהגאון הגדול רבי ישראל יעקב פישר זצ"ל הראב"ד דירושלים, היה מתעניין ושואל תמיד מפרק לפרק האם הצביעה אכן מבוצעת לפי כל ההוראות.

איך להינצל ממבול של חליפות שעטנז המציף את הארץ

באמצעות "ועד מפקחי סת"ם ותשמישי קדושה", הורו כי אין לתת הכשר אלא אחרי נוכחות משגיח במפעל לפני הייצור. תוך שהוא בודק את תכנון התפירה ואת כל אריג וחוץ של עשרות חומרי הגלם הנמצאים באולמות התפירה הענקיים, ואחרי בדיקת כל תכולת החומרים שהשתמש בהם המפעל, לפני הייצור שבהשגחה. רק כך אפשר לקוות להינצל ממכשול. כזה הוא הכשר הבר"ץ, "לא לסמוך בשום אופן על בדיקות מידגמיות...", בשום אופן לא. וכמעשהם בחליפות, כך מעשיהם ב"כובעים", גם בתחום זה ההשגחה מטעם הבר"ץ היא על כל מרכיבי הכובעים,

מפקח מטעם הבר"ץ במפעל לייצור כובעים (בתמונה בדיקת הלבד בתחילת ייצור הכובע)

תוך שימת דגש שלא יהיה בו צמר כלל, וכך גם נבדקים הסרטים ושאר המרכיבים.

לפיכך ייאמר: השגחת הבר"ץ על נקיון מחשש שעטנז היא הערובה הנכונה, וה' יצילנו

לא!. בהחלט יתכן כי שתיים-שלוש בגדים אינם נגועים בספחת החמורה של שעטנז, ובגדים אחרים שלצידם אינם נקיים. נוסף על

כותרות רעשניות זעקו בעיתונות החרדית לפני זמן קצר (כ"ט חשוון תשס"ו): **"כמאות חליפות מיובאות נתגלה שעטנז"**. בהודעות

אלו נמסר לא פחות ולא יותר כי "מפח נפש עצום נגרמו לשלשה יבואנים פרטיים אשר יבאו חליפות גברים מחו"ל, כנראה משלשה אתרי יצור שונים. החליפות, אשר נמסרו לבדיקה מידגמית במעבדות השעטנז ברחבי הארץ, התגלו כחליפות שעטנז התפורות צמר ופשתים יחד".

איך קורה מכשול סיטונאי חמור כזה?! גם על כך מוצאים אנו תשובה בהמשך אותה כתבה: "לאור השכיחות הגבוהה במציאת שעטנז

בבגדים המיובאים ארצה, קוראים הרבנים שליט"א לציבור לא לסמוך בשום אופן על בדיקות מידגמיות ואקראיות ולא לרכוש חליפות שאין עליהן תוית מוסמכת שיוצרו תחת פיקוח בתהליך הייצור".

בבגדים המיובאים ארצה, קוראים הרבנים שליט"א לציבור לא לסמוך בשום אופן על בדיקות מידגמיות ואקראיות ולא לרכוש חליפות שאין עליהן תוית מוסמכת שיוצרו תחת פיקוח בתהליך הייצור".

"בדיקות מידגמיות" פעמים מגלים – ופעמים

יצור תפילין מהודרים

החל מתיבאר העורות עד הגמר ונעשה ע"י אנדרנים יל"ש לשם קדושת תפילין כפי הוראות הבר"ץ ובהשגחה על כל תהליך הייצור

- שין משוך כולו ביד
- פרודות
- ריבוע רגל
- צביעה ביד

אחדותא

להזמנות:
02-5825881 02-5377725

למהדרין בכשרות

כובע מבית נוביליס
ללא חשש שעטנז

NOBILIS הונגריה
1047 Budapest perenyl.ss.u.30
Tel+36-1-2721227

ללא חשש שעטנז
בהשגחת הבר"ץ
מאשרת התורה

מאשרת התורה
מאשרת התורה
מאשרת התורה

פרסנור
כובעי איכות
נציגי ברנדזילוני בישראל

השלמות

הביגוד החסידי הטוב בעולם.

שרפמאנ'ס מציגה כעת את הביגוד החסידי המושלם עם גימור מוקפד עיצוב מעודן ובאיכות העולמית של בגיר.

חליפות ארוכות דאבל וסינגל, פראקים, בעקישטשע'ס חלק ופרחוני וחלאטים ירושלמיים במגוון עצום של דוגמאות מרהיבות עין.

האיכות של בגיר השירות של שרפמאנ'ס והכשרות של הבר"ץ חברו יחד כדי להעניק לך את הביגוד החסידי הטוב בעולם.

שרפמאנ'ס
SHARFMAN'S
ביגוד חסידי מבית בגיר

ירושלים: עזר ל'ולדות מאחורי כוהן המוצ'ם 02-5372508
בני ברק: רבי עקיבא 98 03-5782622

ללא חשש שעטנז
משתתף הבר"ץ
משתתף הבר"ץ
משתתף הבר"ץ

משעת הייצור